

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
Министерство на околната среда и водите
Регионална инспекция по околната среда и водите - Бургас

УТВЪРДИЛ:

ПАВЕЛ МАРИНОВ

Директор на РИОСВ - Бургас

05. 11. 2025

ДОКЛАД

от комплексна проверка по прилагане на екологичното законодателство

На основание Заповед № РД – 123/20.10.2025 г. на Директора на РИОСВ гр. Бургас, във връзка с изпълнение на утвърден от МОСВ План за контролната дейност на инспекцията за 2025 г., на **22.10.2025 г.** е извършена комплексна проверка на обект: **Цех за производство на алкохолни напитки на „Винекс Славянци“ АД**, находящ се в с. Лозарево, общ. Сунгурларе, обл. Бургас.

Проверени компоненти и фактори:

- атмосферен въздух;
- води;
- отпадъци;
- опасни химични вещества

Цел на проверката:

1. Изпълнение изискванията на Закона за чистотата на атмосферния въздух и подзаконовите нормативни актове;
2. Изпълнение изискванията на Закона за водите и подзаконовите нормативни актове;
3. Изпълнение изискванията на Закона за управление на отпадъците и подзаконовите нормативни актове;
4. Изпълнение изискванията на Закона за защита от вредното въздействие на химичните вещества и смеси, прилагането на Регламент (ЕО) № 1907/2006 относно регистрацията, оценката, разрешаването и ограничаването на химикали (REACH) и Наредбата за реда и начина на съхранение на опасни химични вещества и смеси

Проверени инсталации и дейности:

- парова централа;
- хладилно и климатично оборудване;
- места за съхранение на химични вещества;
- пречиствателна станция за отпадъчни води;
- площадки за предварително съхраняване на генерираните отпадъци от производствената дейност

Констатации от проверката:

В цех „Лозарево“ на „Винекс Славянци“ АД се извършват дейности по бутилиране на вина и алкохолни напитки.

Атмосферен въздух:

В производствените помещения за бутилиране и съхранение на вина и високо алкохолни напитки се експлоатират хладилни инсталации, използващи оборудване съдържащо флуорсъдържащи парникови газове (ФПГ), попадащи в обхвата на *Регламент (ЕС) 2024/573 на Европейския Парламент и на съвета от 7 февруари 2024 г. за флуорсъдържащите парникови газове, за изменение на Директива (ЕС) 2019/1937 и за отмяна на Регламент (ЕС) № 517/2014, (Регламент (ЕС) 2024/573)*:

- кристализатор с водоохлаждащ агрегат CADALPE, с два хладилни кръга. Първи кръг е зареден с ФПГ R449 А в количество от 5 кг, съответстващо на 6,98 t CO₂ еквивалент. Втори кръг съдържа ФПГ R404 А в количество 5 кг, съответстващо на 19,61 t CO₂ еквивалент.

- хладилна инсталация с водоохлаждащ агрегат CADALPE, с два хладилни кръга заредени с ФПГ R407 С, в количество всеки по 20 кг, съответстващо на 35,48 t CO₂ еквивалент;

- скрепер за вино VLS Technologies, с два хладилни кръга, заредени с ФПГ R452 А, в количество всеки по 40 кг, съответстващо на 85,62 t CO₂ еквивалент;

Проверките и сервизното обслужване на хладилните инсталации се извършват от фирма „Фреш Колд“ ООД гр. Пловдив, притежаваща валиден сертификат, съгласно изискванията на чл. 17 б от *Закона за чистотата на атмосферния въздух*, издаден от Българска браншова камара-Машиностроене.

- климатично оборудване Дайкин, заредена с ФПГ R410 А, в количество от 9кг, съответстващо на 18,79 t CO₂ еквивалент;

- два броя климатично оборудване Дайкин, заредени с ФПГ R410 А, в количество от 9кг, съответстващо на 18,79 t CO₂ еквивалент;

- охлаждащ агрегат Дайкин, зареден с ФПГ R410 А, в количество от 8,4кг, съответстващо на 17,54 t CO₂ еквивалент;

- охлаждащ агрегат Дайкин, зареден с ФПГ R410 А, в количество от 8,4кг, съответстващо на 17,54 t CO₂ еквивалент;

- охлаждащ агрегат Дайкин, зареден с ФПГ R410 А, в количество от 8,4кг, съответстващо на 17,54 t CO₂ еквивалент;

Проверките и сервизното обслужване на климатичното оборудване се извършват от фирма „Атаро Клима“ ЕООД гр. Бургас, притежаваща валиден сертификат, съгласно изискванията на чл. 17 б от *Закона за чистотата на атмосферния въздух*, издаден от Българска браншова камара-Машиностроене.

Представят се досиета, изготвени във формат съгласно изискванията на Приложение № 3, към чл. 29, ал. 1 от *Наредба № 1 от 17 февруари 2017 г. за реда и начина за обучение и издаване на документи за правоспособност на лица, извършващи дейности с оборудване, съдържащо флуорсъдържащи парникови газове, както и за документирането и отчитането на емисиите на флуорсъдържащи парникови газове (Наредба № 1)*. Извършените проверки за наличие на течове са с периодичност, определена в чл.5, от *Регламент (ЕС) 2024/573*.

Дружеството е представило в електронната информационна система отчет за 2024 г. за наличното на площадката хладилно и климатично оборудване, във формат по Приложение № 9 към чл. 35 от Наредба № 1.

За производство на пара, необходима в производствения процес и за отопление на работните помещения се използват два броя парни котли, работещи с гориво природен газ: парен котел тип „ПКМ-4“ с номинална мощност 2,84 MW и парен котел тип „ПКМ-1,6“, с номинална мощност 1,12 MW. В момента на проверката работи котел тип „ПКМ-4“.

През м. януари 2024 г. дружеството е извършило собствени периодични измервания на вредни вещества в отпадъчните газове, изпускани от всеки от котлите в регламентираните срокове.

Резултатите са представени в РИОСВ – Бургас и показват спазване на нормите за допустими емисии на серен диоксид, азотни оксиди и въглероден оксид, определени в Приложение №7 към чл. 21, ал. 1 от *Наредба № 1 от 27.06.2005 г. за норми за допустими емисии на вредни вещества (замърсители), изпускани в атмосферата от обекти и дейности с неподвижни източници на емисии.*

Води:

За експлоатация на съществуващ обект „Цех за бутилиране на вина и алкохолни напитки“, находящ се землище на с. Лозарево”, дружеството притежава разрешително за ползване на повърхностен воден обект: язовир Петковец, за заустване на отпадъчни води.

При проверка по условията и изискванията, определени в разрешителното за заустване, се констатира следното:

Пречиствателната станция за отпадъчни води (ПСОВ) за пречистване на смесен поток битово-фекални отпадъчни води и производствени отпадъчни води, формирани от дейността на обекта, с изградени съоръжения за механично и биологично пречистване, при проверката е в технологична и експлоатационна изправност, на автоматичен режим. Аварийна байпасна връзка на площадката на ПСОВ е пломбирана в положение, непозволяващо изтичане на непречистени отпадъчни води от нея и заустването им във водния обект. Монтираното измервателно устройство за отчитане на количествата зауствени отпадъчни води е в изправност и функционира. Пунктът за собствен мониторинг е обозначен, осигурен е постоянен и безопасен достъп до него. Осигурено е пробовземане и изследване на отпадъчните води от акредитирана лаборатория съгласно одобрен План за собствен мониторинг и разрешителното за заустване. Резултатите от извършения собствен мониторинг на отпадъчни води се представят в РИОСВ-Бургас в законоустановения срок. На площадката на ПСОВ се води „Дневник за техническа експлоатация и за отчитане на ползваните водни количества за 2025 г. на ПСОВ за отпадъчни води към цех „Лозарево“, с ежедневни записи на отчетени показания на ИУ. Съгласно записите в дневника е извършена профилактика и почистване на пречиствателните съоръжения на ПСОВ за 2025 г. При проверката е извършено контролно пробонабиране на еднократна проба от пречистени отпадъчни води от Пункт №1 – РШ на изход ПСОВ, преди заустване във водния обект приемник на отпадъчните води.

Отпадъци:

„Винекс Славянци“ АД има извършена регистрация и издадени регистрационни документи във връзка с чл. 35, ал. 2, т. 2 и ал. 3 от Закона за управление на отпадъците, както следва:

- № 02-РД-322-01 от 15.03.2017 г. за извършване на дейност по транспортиране на отпадъци;
- № 02-РД-323-01 от 18.08.2017 г. за извършване дейност по третиране на отпадъци.

Цех „Лозарево“ площадка № 2 – отпадъците с код 15 01 01 – хартиени и картонени опаковки (ХКО) се образуват от палетите със стъклени бутилки използвани в производството (отпадъчни картонени тави), а пластмасови опаковки с код 15 01 02 – от палетите със стъклени бутилки, опаковани с полиетиленово фолио и от опаковането на кашоните с готова продукция на палети. Отпадъците с код 15 01 01 – хартиени и картонени опаковки (ХКО) и 15 01 02 – пластмасови опаковки се подлагат на предварително третиране – балиране. Използваната балировачка е с капацитет 50 бали/8 часа за ХКО и 70 бали/8 часа за пластмасови опаковки. Готовите бали се съхраняват на определена и обозначена площадка – рампа под покрит навес до предаването им за последващо третиране на лица, притежаващи документ по чл. 35 от ЗУО за отпадъци със съответния код, съгласно Наредбата по чл. 3 от ЗУО за класификация на отпадъците.

Представят се следните сключени писмени договори за предаване на отпадъци:

- договор с „Евро Импекс – Бургас“ ЕООД от 01.10.2025 г. за предаване на отпадъци с код 15 01 01 – хартиени и картонени опаковки, 15 01 02 – пластмасови опаковки, 15 01 07 – стъклени опаковки и отпадъци с код 19 12 01 – хартия и картон и 19 12 04 – пластмаса и каучук.

- договор със „Скалар еко“ ООД от 16.12.2024 г. за предаване на отпадък с код 15 01 10* – опаковки, съдържащи остатъци от опасни вещества или замърсени с опасни вещества;

- договор с „Метал Респект 1“ ЕООД от 06.03.2025г. за предаване на отпадъци от черни и цветни метали, ИУЕЕО, и отпадъци с код 16 06 01* - оловно акумулаторни батерии;

- договор с ОП „Чистота Еко“ от 29.05.2025 г. за предаване на отпадък с код 15 02 03 – абсорбенти, филтърни материали, кърпи за изтриване и предпазни облекла, различни от упоменатите в 15 02 02 /шихти/ за депониране на РДНО „Братово-запад“;

- договор с „Братя Панчеви“ ООД от 04.08.2025 г. за срок от една година за изпомпване и транспортиране на отпадъчни води и утайки от ПСОВ на „Винекс Славянци“ АД;

- договор с „Кроношпан България“ ЕООД от 02.12.2021 г. безсрочен договор; Отчетността се води в Националната информационна система „Отпадъци“ (НИСО). Годишния отчет е качен и подписан в системата НИСО за 2024 г. От началото на годината до момента на проверката са образувани и предадени следните отпадъци:

- с код 15 01 07 /стъклени опаковки/ – образувано е количество 14 т, от тях 28,700 т. са предадени на „Евро Импекс Бургас“ ЕООД, има количество което ще се предаде през следващата година в количество 12,630 т.;

- с код 15 02 03 /шихти/ – са образувани и предадени 0,380 т на ОП „Чистота Еко“, гр. Бургас. Представени са сключен договор и кантарна бележка;

-с код 19 12 02 /черни метали/ – са образувани и предадени 18,971 т, от които са предадени на „Метал Респект 1“ ЕООД. Представени са сключени договори, кантарни бележки, фактури, сертификати за произход на ОЧЦМ;

- с код 15 02 03 /винена утайка с кизелгур/ – 1,500 т са извозени на лозовите масиви на „Винекс Славянци“ АД;

- с код 15 01 01 е образувано количество 12 т, третирано на площадката е 12 т, образуван е отпадък с код 19 12 01 /хартия и картон/ – 12 т, предаден е отпадък с код 19 12 01 – 12 т, на „Евро Импекс – Бургас“ ЕООД;

- с код 20 01 21* - 0,040 т. На 29.07.2024 г. са предадени на „Мастър Метал“ ЕООД

-с код 02 07 05 – 4,224 т. / утайки от пречистване на отпадъчни води/ са извозват до Причиствателната станция в Сунгурларе или Славянци.

- с код 15 01 10* - 1,000 т. Предадени на 29.04.2025 г. на „Управление на Отпадъците“ ЕООД, договора е прекратен, представя се друг договор с „Скалар“ ЕООД на които през 2025 г. са предадени в количества 0,010 т.

- с код 15 01 03 – 5,420 т. са предадени на „Кроншпан България“ ЕООД

- с код 15 01 02 е образувано количество 5,880 т, третирано на площадката е 5,880 т, образуван е отпадък с код 19 12 04 /пластмаса и каучук/ – 5,880 т, предаден е отпадък с код 19 12 04 – 5,880 т. на „Евро Импекс – Бургас“ ЕООД.

От началото на 2024 г. до момента на проверката няма образуване на отпадъци с кодове: 08 03 17*, 16 06 01* , 13 02 08*, 15 01 04, 16 03 03* и 19 08 01.

Генерираните отпадъци на площадката се съхраняват разделно. Местата и складовете за предварително съхраняване са обозначени с табелки за вида на отпадъците. За съхраняване на отпадъците с код 20 01 21* – луминесцентни тръби и други отпадъци, съдържащи живак и 16 06 01* – оловни акумулаторни батерии се ползва самостоятелно помещение с бетониран под. Луминесцентните тръби и други отпадъци съдържащи живак се поставят в картонените си фабрични опаковки в дървени сандъци. В мястото на съхраняване е осигурена съра на прах, за обезвреждане в случай на счупване на осветителните тела. В момента на проверката няма налично количество отпадъци с код 20 01 21* и 16 06 01*. Отпадък с код 08 03 17* – отпадъчен тонер за печатане, съдържащ опасни вещества (празни тонер касети от линията за бутилиране) се съхраняват в кашон в помещението за опасни отпадъци. В момента на

проверката има налично количество отпадък с код 08 03 17*. Отпадък с код 15 01 07 – стъклени опаковки се съхраняват в метален контейнер и в насипно състояние на открита асфалтирана площадка. Отпадък с код 19 12 02 – черни метали се съхранява в метални контейнери на открита асфалтирана площадка. Отпадък с код 15 01 10* – опаковки, съдържащи остатъци от опасни вещества или замърсени с опасни вещества се съхранява в обособено помещение в лабораторията. Отпадък с код 15 02 03 – абсорбенти, филтърни материали, кърпи за изтриване и предпазни облекла, различни от упоменатите в 15 02 02 /шихти/ се събират в метални съдове и се извозват за обезвреждане чрез депониране на РДНО „Братово-запад”. Изготвен е доклад за основно охарактеризиране на отпадък с код 15 02 03 /шихти/ и е издадено становище от Директора на РИОСВ – Бургас с Изх. № УО-229(1)/15.03.2017 г. за отпадък с код 15 02 03 /шихти/, че може да се обезврежда чрез депониране на депа за неопасни отпадъци. Сключен е договор с ОП „Чистота Еко“ от 21.06.2021 г. за предаване на отпадък с код 15 02 03 /шихти/ за депониране на РДНО „Братово-запад”.

Отпадък с код 15 02 03 /винена утайка с кизелгур/ се съхранява в метални контейнери и се извозва за оползотворяване в лозовите масиви на дружеството.

В момента на проверката има налично количество отпадъци с код 15 01 07 и 19 12 02, 15 01 10*, 15 02 03 /шихти/, 15 02 03 /винена утайка с кизелгур/, 15 01 01 и 15 01 02.

На площадката има разположен 1 бр. Б-Б куб за съхраняване на цианидни утайки. Б-Б куба е в добро състояние. При въвеждане на съдовете от неръждавейка за съхраняване на вината технологията е променена и не се образува отпадък цианидни утайки.

„Винекс Славянци“ АД се явява лице, което пуска на пазара опакована стока и като такова изпълнява задълженията си за постигане на съответните цели по разделното им събиране, повторна употреба, рециклиране и оползотворяване, чрез участие в колективна система, представлявана от организация по оползотворяване на отпадъци от опаковки – „Екобулпак България“ АД. Представя се Удостоверение № 81 от 01.01.2025 год. със срок до 31.12.2029 г.

Отчетността се води в Националната информационна система „Отпадъци“ (НИСО). Годишния отчет е качен и подписан в системата НИСО за 2024 г.

За претегляне на отпадъците на площадката се използва калибрирано измервателно средство – електронна везна с товароподемност до 20 т с поставен стикер за точност на измерванията до месец 08.2026 г., разположена в цех Сунгурларе.

Опасни химични вещества:

Статутът на дружеството съгласно *Регламент (ЕО)1907/2006 относно регистрацията, оценката, разрешаването и ограничаването на химикали – REACH* е потребител по веригата на доставки. Използваните химични вещества на площадката са произведени/доставени от дружества в Европейския съюз и България.

В цех „Лозарево” няма обособено складово помещение за използваните химични вещества и смеси. Необходимите почистващи и дезинфекционни препарати, използвани на площадката се доставят по заявка от склада в цех „Сунгурларе”.

На територия на цеха се използва и съхранява серен диоксид и природен газ. Максималното количество серен диоксид, което може да бъде съхранявано на територията на цеха е до 240 кг. Серен диоксид се съхранява в специализирано място на метален стилаж. Природният газ, използван за гориво в парните котли се съхранява в бутилки на стелаж, под навес.

На територия на пречиствателна станция за отпадни води към цех Лозарево се съхраняват железен сулфат, варно мляко, солна киселина, коагулант, натриева основа и водороден пероксид в минимални количества, както и флокулант. Съхранението им е в оригинални опаковки на фирмите производители в помещението на ПСОВ.

На разположение са следните документи: декларации за съответствие на произведена партида, опис с датата на производство и срок на годност за всяко химично вещество, както

и информационни листи за безопасност (ИЛБ). Представените ИЛБ при проверката отговарят на изискванията на Приложение II към Регламент REACH.

През месец септември операторът е актуализирал Оценката за безопасността на съхранението на опасни химични вещества и смеси в съответствие с чл.9 от Наредбата за реда и начина на съхранение на опасни химични вещества и смеси и Приложение № 2 от Заповед № 184/09.03.2021 г. на министъра на околната среда и водите. Актуализацията е свързана с употребата в инсталацията на нов почистващ препарат – MIX G 10.

Дружеството изпълнява изискванията за съхранение на опасни химични вещества и смеси съгласно чл.6 от Наредбата за реда и начина на съхранение на опасни химични вещества и смеси и информацията посочена в актуализирана оценка за безопасност.

Направени предписания, срокове за изпълнение, отговорници :

По време на проверката на обекта не са направени предписания.

Заключения за съответствието на обекта с изискванията на екологичното законодателство и последващ контрол:

По време на проверката не се констатираха несъответствия с нормативната база по компоненти и фактори на околната среда, които са предмет на проверката.